T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/312
KARAR NO : 2025/739
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET: Suriye uyruklu davacının 6458 sayılı Kanun uyarınca hakkında yürütülen soruşturma nedeniyle idari gözetim altına alınması kapsamındaki işlemler sırasında uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. A.
Vekili : Av. H. C.
Davalı : İzmir Valiliği
Vekili : Av. D. C. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 13/02/2023 tarihinde gözaltına alındıktan sonra savcılıkça serbest bırakılmasına rağmen, İzmir Valiliği İl Göç İdaresi tarafından hukuka aykırı şekilde 14/02/2023 tarihli idari gözetim kararıyla iki çocuğuyla birlikte Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde yaklaşık 5,5 ay tutulduğunu, yürütülen soruşturmada 02/03/2023 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini, ayrıca İzmir 1. İdare Mahkemesinin 12/07/2023 tarih ve E.2023/395, K.2023/1676 sayılı kararıyla sınır dışı etme kararının iptal edildiğini, tutulma sürecinin hem hukuki dayanaktan yoksun olduğunu hem de tutulma koşullarının insan onuruna aykırı bulunduğunu ileri sürerek, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 100.000 TL maddi ve 100.000 TL manevi tazminatın salıverilme tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde tam yargı davası açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İzmir 1. İdare Mahkemesi 07/09/2023 tarih ve E.2023/1643, K.2023/1912 sayılı kararı** ile, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, taraflarca istinaf edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dosyanın incelenmesinden; Suriye vatandaşı olan davacı hakkında 6458 sayılı Kanunun 54/1-(d) maddesi uyarınca İzmir Valiliği İl Göç İdaresince 14/02/2023 tarih ve 3069148 sayılı sınır dışı işlemi ve aynı tarihte idari gözetim altına alınma işlemi tesis edilerek davacının Harmandalı Geri Gözetim Merkezinde gözetim altına alındığı, Mahkememizin 12/07/2023 tarih, 2023/395 E., 2023/1676 K. Sayılı kararı ile davacı hakkındaki sınır dışı işleminin iptal edildiği, davacının 21/07/2023 tarihinde geri gözetim merkezinden çıkarılarak serbest bırakıldığı, davacının 14/02/2023-21/07/2023 tarihleri arasında idari gözetim altında tutulduğu ve kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği ileri sürülerek 100.000 TL maddi , 100.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Olayda, açılan davanın, davacının 6458 sayılı Kanun uyarınca sınır dışı edilmek üzere idari gözetim altına alınması nedeniyle uğradığını ileri sürdüğü manevi zararın tazmini istemine yönelik olduğu ve 6458 sayılı Kanunda idari gözetim kararına karşı sulh ceza hakimine başvurulacağının öngörüldüğü dikkate alındığında; aynı işlemden kaynaklanan*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

maddi ve manevi tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer bir davada, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 231/10/2022 tarih ve E:2022/473, K:2022/517 sayılı kararı ile adli yargının görevli kılındığı görülmektedir."

3. Davacı vekili bu kez, 40.000 TL maddi, 60.000 TL manevi tazminat istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesi 26/11/2024 tarih ve E.2023/478 sayılı ara kararı ile, *"mahkemenin görevsizliğine, idari yargının görevli olduğunun tespiti ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için taraflardan birinin talebi üzerine ve mahkemece İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 2023/1643 esas, 2023/1912 karar sayılı dosyası kesinleşme şerhi ile birlikte mahkemesinden temin edildikten sonra her iki dosyanın kül halinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine"* karar vermiş, devamında 16/12/2024 tarih ve 2023/478 Esas sayılı üst yazıyla, 26/11/2024 tarihli celsede alınan karar uyarınca dosyanın gönderildiği belirtilerek, gerekçeli bir karar olmaksızın Mahkememize başvuru yapılmış, Uyuşmazlık Mahkemesinin 03/03/2025 tarih, E.2025/108, K.2025/220 sayılı kararı ile, mahkeme kararının gerekçeli olmadığından bahisle *"2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 26/11/2024 tarih ve E.2023/478 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE"* karar verilmiştir.

5. **İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesi 11/04/2025 tarih ve E.2023/478 sayılı kararı** ile, açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 2023/395 esas, 2023/1676 karar sayılı dosyasının incelenmesinde davacının N. A. , davalının İzmir Valiliği olduğu, 17/02/2023 tarihli işlem ile sınırdışı edilme kararının iptaline karar verildiği, İzmir CBS'nin 2023/26668 soruşturma sayılı dosyasından şüpheli N. A. hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 02/03/2023 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği, kararın 11/04/2023 tarihinde kesinleştiği, İzmir 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2023/2574 değişik iş sayılı dosyasından verilen 09/03/2023 tarihli kararda idari gözetim kararına itirazın reddine karar verildiği, İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 16/05/2024 tarihli yazı cevabında davacının 14/02/2023 tarihinde giriş yaptığı, 21/07/2023 tarihinde ise çıkış yaptığının bildirildiği, 11/09/2024 tarihli bilirkişi raporunda asgari ücretli işte çalışıyor olması halinde 59.670,47 TL kazancı olabileceği, geri gönderme merkezinde yaptığı masrafların hesaplanamadığının bildirildiği, İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 2023/1643 esas, 2023/1912 sayılı kararına karşı taraflarca istinaf talebinde bulunulmamış ve kararın 25/10/2023 tarihinde kesinleştiğinin bildirildiği anlaşılmakla Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 2024/52 esas, 2024/165 karar sayılı kararı ile davacının, 6458 sayılı Kanun uyarınca idari gözetim kararı kapsamında geri gönderme merkezinde gözetim altında tutulmasında, davalı idare çalışanlarının kusur ve sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla, uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine dair karar verildiği, davacının iddiasının da geri gönderme merkezinde bulunduğu şartların yetersizliği ve haksız tutulduğu iddiasına ve bu hususta geri gönderme merkezinin kusuru olduğu iddiasına dayalı olduğundan Mahkemenin görevsizliğine, idari yargının görevli olduğunun tespiti ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için taraflardan birinin talebi üzerine ve mahkemece İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 2023/1643 esas, 2023/1912 karar sayılı dosyası kesinleşme şerhi ile

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

birlikte mahkemesinden temin edildikten sonra her iki dosyanın kül halinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermek gerekmiştir."

6. İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asıllarını Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılara sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."

8. 6458 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanun, yabancılarla ilgili iş ve işlemleri; sınırlarda, sınır kapılarında ya da Türkiye içinde yabancıların münferit koruma talepleri üzerine sağlanacak uluslararası korumayı, ayrılmaya zorlandıkları ülkeye geri dönemeyen ve kitlesel olarak Türkiye'ye gelen yabancılara acil olarak sağlanacak geçici korumayı kapsar.
(2) Bu Kanunun uygulanmasında, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmalar ile özel kanunlardaki hükümler saklıdır."

9. 6458 sayılı Kanun'un *"İnsani ikamet izni"* başlıklı 46. maddesi şöyledir:

" (1) Aşağıda belirtilen hâllerde, diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmadan, Bakanlıkça belirlenen sürelerle sınırlı olmak kaydıyla ve Genel Müdürlüğün onayı alınarak valiliklerce insani ikamet izni verilebilir ve bu izinler uzatılabilir:
a) Çocuğun yüksek yararı söz konusu olduğunda
b) Haklarında sınır dışı etme veya Türkiye'ye giriş yasağı kararı alındığı hâlde, yabancıların Türkiye'den çıkışları yaptırılamadığında ya da Türkiye'den ayrılmaları makul veya mümkün görülmediğinde
c) 55 inci madde uyarınca yabancı hakkında sınır dışı etme kararı alınmadığında
ç) 53 üncü, 72 nci ve 77 nci maddelere göre yapılan işlemlere karşı yargı yoluna başvurulduğunda
d) Başvuru sahibinin ilk iltica ülkesi veya güvenli üçüncü ülkeye geri gönderilmesi işlemlerinin devamı süresince
e) Acil nedenlerden dolayı veya ülke menfaatlerinin korunması ile kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından Türkiye'ye girişine ve Türkiye'de kalmasına izin verilmesi gereken yabancıların, ikamet izni verilmesine engel teşkil eden durumları sebebiyle diğer ikamet izinlerinden birini alma imkânı bulunmadığında
f) Olağanüstü durumlarda
(2) İnsani ikamet izni alan yabancılar, iznin veriliş tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak zorundadır."

10. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme"* başlıklı 52. maddesi şöyledir:

"Yabancılar, sınır dışı etme kararıyla, menşe ülkesine veya transit gideceği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye sınır dışı edilebilir."

11. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı"* başlıklı 53. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

"(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(3)(Değişik:21/11/2024-7533/36 md.) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancının rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

12. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı alınacaklar"* başlıklı 54. maddesi şöyledir:

"(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır:

a) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler

b) Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar

c) Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı bilgi ve sahte belge kullananlar

ç) Türkiye'de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar

d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar

e) Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler

f) İkamet izinleri iptal edilenler

g) İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler

ğ) Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler

h) Türkiye'ye yasal giriş veya Türkiye'den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler ya da bu hükümleri ihlale teşebbüs edenler

ı) Hakkında Türkiye'ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye'ye geldiği tespit edilenler

i) Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar

j) İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar

k) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/36 md. ; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler.

(2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/36 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri kapsamında oldukları değerlendirilen uluslararası koruma başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında uluslararası koruma işlemlerinin her aşamasında sınır dışı etme kararı alınabilir."

13. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etmek üzere idari gözetim ve süresi"* başlıklı 57.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

maddesi şöyledir:

"(1) 54 üncü madde kapsamındaki yabancılar, kolluk tarafından yakalanmaları hâlinde, haklarında karar verilmek üzere derhâl valiliğe bildirilir. Bu kişilerden, sınır dışı etme kararı alınması gerektiği değerlendirilenler hakkında, sınır dışı etme kararı valilik tarafından alınır. Değerlendirme ve karar süresi kırk sekiz saati geçemez.

(2) (Değişik:6/12/2019-7196/77 md.) Hakkında sınır dışı etme kararı alınanlardan; kaçma ve kaybolma riski bulunan, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal eden, sahte ya da asılsız belge kullanan, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayan, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar hakkında valilik tarafından idari gözetim kararı alınır ya da 57/A maddesi uyarınca idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilir. Hakkında idari gözetim kararı alınan yabancılar, yakalamayı yapan kolluk birimince geri gönderme merkezlerine kırk sekiz saat içinde götürülür.

(3) Geri gönderme merkezlerindeki idari gözetim süresi altı ayı geçemez. Ancak bu süre, sınır dışı etme işlemlerinin yabancının iş birliği yapmaması veya ülkesiyle ilgili doğru bilgi ya da belgeleri vermemesi nedeniyle tamamlanamaması hâlinde, en fazla altı ay daha uzatılabilir.

(4) (Değişik:6/12/2019-7196/77 md.) İdari gözetimin devamında zaruret olup olmadığı, valilik tarafından her ay düzenli olarak değerlendirilir. Gerek görüldüğünde, otuz günlük süre beklenmez. İdari gözetimin devamında zaruret görülmeyen yabancılar için idari gözetim derhâl sonlandırılır. Bu yabancılara, 57/A maddesi uyarınca idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilir.

(5) İdari gözetim kararı, idari gözetim süresinin uzatılması ve her ay düzenli olarak yapılan değerlendirmelerin sonuçları, gerekçesiyle birlikte yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Aynı zamanda, idari gözetim altına alınan kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa, kendisi veya yasal temsilcisi kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(6) İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetim kararına karşı sulh ceza hâkimine başvurabilir. Başvuru idari gözetimi durdurmaz. Dilekçenin idareye verilmesi hâlinde, dilekçe yetkili sulh ceza hâkimine derhâl ulaştırılır. Sulh ceza hâkimi incelemeyi beş gün içinde sonuçlandırır. Sulh ceza hâkiminin kararı kesindir. İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetim şartlarının ortadan kalktığı veya değiştiği iddiasıyla yeniden sulh ceza hâkimine başvurabilir.

(7) İdari gözetim işlemine karşı yargı yoluna başvuranlardan, avukatlık ücretlerini karşılama imkânı bulunmayanlara, talepleri hâlinde 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatlık hizmeti sağlanır.

(8) (Ek:6/12/2019-7196/77 md.) İdari gözetim altına alınan yabancıların uyruklarının tespit edilmesi amacıyla elektronik ve iletişim cihazları incelenebilir. İnceleme sonucunda elde edilen veriler bu amaç dışında kullanılmaz."

14. 6458 sayılı Kanun'un *"İdari gözetime alternatif yükümlülükler"* başlıklı 57/A. maddesi şöyledir:

"(Ek:6/12/2019-7196/78 md.)

(1) 57 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılan yabancılara ya da idari gözetimi sonlandırılan yabancılara aşağıdaki idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilebilir:

a) Belirli adreste ikamet etme

b) Bildirimde bulunma

c) Aile temelli geri dönüş

ç) Geri dönüş danışmanlığı

d) Kamu yararına hizmetlerde gönüllülük esasıyla görev alma

e) Teminat

f) Elektronik izleme

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

(2) Yabancıya birinci fıkradaki yükümlülüklerden bir ya da birkaçının getirilmesi durumunda, bu süre yirmi dört ayı geçemez.

(3) 57nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında olup da idari gözetim altına alınmayan yabancılara bu maddenin birinci fıkrasında sayılan yükümlülüklerden birinin ya da birkaçının getirilmesi zorunludur.

(4) İdari gözetime alternatif yükümlülüklere tabi tutulduğu, yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına gerekçeleri ile birlikte tebliğ edilir. Hakkında idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilen yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(5) Elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı bu karara karşı sulh ceza hâkimine başvurabilir. Başvuru yabancının tabi tutulduğu idari yükümlülüğü durdurmaz. Sulh ceza hâkimi incelemeyi beş gün içinde sonuçlandırır. Sulh ceza hâkiminin kararı kesindir.

(6) İdari gözetime alternatif yükümlülüklere uymayan yabancılar idari gözetim altına alınabilir.

(7) Yabancıya teminat yükümlülüğü getirilmesi ve yabancının teminat süresi içerisinde mücbir sebepler ve mahkeme sürecinin sona ermemesi halleri saklı kalmak kaydıyla Türkiye'den çıkmaması durumunda teminat Hazineye irat kaydedilir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir."

15. 6458 sayılı Kanun'un *"Geri gönderme merkezleri"* başlıklı 58. maddesi şöyledir:

" (1) İdari gözetime alınan yabancılar, geri gönderme merkezlerinde tutulurlar.

(2) Geri gönderme merkezleri Bakanlık tarafından işletilir. Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Kızılay Derneği veya kamu yararına çalışan derneklerden göç alanında uzmanlığı bulunanlarla protokol yaparak bu merkezleri işlettirebilir.

(3) Geri gönderme merkezlerinin kurulması, yönetimi, işletilmesi, devri, denetimi ve sınır dışı edilmek amacıyla idari gözetimde bulunan yabancıların geri gönderme merkezlerine nakil işlemleriyle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacı hakkında 6458 sayılı Kanun uyarınca alınan idari gözetim kararı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin

kapsamında, geri gönderme merkezinde haksız olarak idari gözetim altında tutulmuş olması nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

19. Dosyanın incelenmesinden; Suriye vatandaşı olan davacı hakkında 6458 sayılı Kanunun 54/1-(d) maddesi uyarınca, İzmir Valiliği İl Göç İdaresince 14/02/2023 tarih ve 3069148 sayılı sınır dışı işlemi ve aynı tarihte idari gözetim altına alınma işlemi tesis edilerek davacının Harmandalı Geri Gözetim Merkezinde gözetim altına alındığı, İzmir 1. İdare Mahkemesinin 12/07/2023 tarih, E.2023/395, K.2023/1676 sayılı kararı ile davacı hakkındaki sınır dışı işleminin iptal edildiği, davacının 21/07/2023 tarihinde geri gözetim merkezinden çıkarılarak serbest bırakıldığı, davacının 14/02/2023-21/07/2023 tarihleri arasında idari gözetim altında tutulduğu ve kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği ileri sürülerek, maddi ve manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi istemiyle görülmekte olan davaların açıldığı anlaşılmaktadır.

20. Olayda, açılan davanın, davacı hakkında 6458 sayılı Kanun uyarınca idari gözetim altına alınması sürecinde uğranılan maddi ve manevi zararların tazmini istemine yönelik olduğu, istemin 5271 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı, 6458 sayılı Kanun'da da idari gözetim kararına karşı sulh ceza hakimine başvurulacağı düzenlenmiş olup, aynı işlemden kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılacağı, ancak, Mahkememizin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı gözetildiğinde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 11/04/2025 tarih ve E.2023/478 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 11/04/2025 tarih ve E.2023/478 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

22/12/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KDQxdFz - dLNZ8E+ - K2Uce9a - OREWxQ= ile erişebilirsin